

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 297/2024-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Katarínou Kuricovou, advokátkou, Dolný Val 213/11, Žilina, proti uzneseniu Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VII/3 Gv 50/20/1000-384 z 26. októbra 2023 a uzneseniu Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VII/3 Gv 50/20/1000-402 z 23. januára 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 27. marca 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením úradu špeciálnej prokuratúry č. k. VII/3 Gv 50/20/1000-384 z 26. októbra 2023 (ďalej len „uznesenie úradu špeciálnej prokuratúry z 26. októbra 2023“) a uznesením úradu špeciálnej prokuratúry č. k. VII/3 Gv 50/20/1000-402 z 23. januára 2024 (ďalej len „uznesenie úradu špeciálnej prokuratúry z 23. januára 2024“). Navrhuje zrušiť uznesenie úradu špeciálnej prokuratúry z 26. októbra 2023 a uznesenie úradu špeciálnej prokuratúry z 23. januára 2024 a zároveň zrušiť aj uznesenie úradu špeciálnej prokuratúry č. k. VII/3 Gv 50/20/1000-298 z 2. septembra 2021, ktorým boli zaistené finančné prostriedky na účte [REDAKOVANÉ] vedenom [REDAKOVANÉ] v rozsahu istiny 20 000 eur, ktoré patria do jej osobného vlastníctva. Zároveň navrhuje priznať jej náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že uznesením úradu špeciálnej prokuratúry č. k. VII/3 Gv 50/20/1000-298 z 2. septembra 2021 (ďalej len „uznesenie úradu špeciálnej prokuratúry

o zaistení majetku“) došlo v trestnej veci [REDACTED] k zaisteniu jeho majetku v rozsahu v ňom špecifikovanom. Predmetným uznesením boli zaistené aj finančné prostriedky nachádzajúce sa na účte číslo [REDACTED] vedenom v [REDACTED] založenom na meno sťažovateľky.

3. Proti uzneseniu o zaistení majetku sťažovateľka podala sťažnosť predovšetkým z dôvodu, že na označenom bankovom účte sa (okrem iného) nachádzala aj suma 20 000 eur, ktorá mali byť jej výlučným majetkom, keďže bola nadobudnuté darovaním (dar zo strany jej matky), a teda nepatria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. O tejto sťažnosti rozhodol sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu uznesením sp. zn. 12Tp/2/2022 z 13. januára 2022 tak, že podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť sťažovateľky ako nedôvodnú zamietol.

4. Dňa 26. septembra 2023 sťažovateľka doručila úradu špeciálnej prokuratúry žiadosť o zrušenie zaistenia finančných prostriedkov podľa § 425 ods. 2 Trestného poriadku (ďalej len „žiadosť o zrušenie zaistenia finančných prostriedkov“), v ktorej žiadala zrušiť zaistenie sumy 20 000 eur nachádzajúcej sa na už označenom bankovom účte (bod 2 tohto uznesenia, pozn.), ktorého je vlastníčkou z dôvodu (obdobne ako už predtým), že táto bola nadobudnutá z titulu darovania, a preto je vylúčená z bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

5. Uznesením úradu špeciálnej prokuratúry z 26. októbra 2023 bola jej žiadosť o zrušenie zaistenia finančných prostriedkov podľa § 425 ods. 2 Trestného poriadku zamietnutá. Proti tomuto uzneseniu sťažovateľka podala sťažnosť, o ktorej bolo rozhodnuté uznesením úradu špeciálnej prokuratúry z 23. januára 2024 obdobne jej zamietnutím ako nedôvodnej podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Proti napadnutým uzneseniam úradu špeciálnej prokuratúry sťažovateľka podala túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje v troch argumentačných okruhoch.

7. Porušenie jej práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru vidí v nedostatočnom odôvodnení, arbitrárnosti a ústavnej neakceptovateľnosti napadnutých uznesení. Z uvedeného dôvodu môžu byť predmetom kontroly ústavného súdu aj skutkové a právne závery úradu špeciálnej prokuratúry. Z príloh priložených k jej žiadosti o zrušenie zaistenia finančných prostriedkov totiž jednoznačne vyplýva, že suma vo výške 20 000 eur, ktorá bola predmetom daru od jej matky na základe darovacej zmluvy, je jej výlučným vlastníctvom. Je tak zrejmé, že vec nadobudnutá darom nepatrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov (nesúhlasí so zaistením jej výlučného vlastníctva v rámci zaistenia majetku [REDACTED]). Uvádza, že je potrebné prihliadať na spravodlivú rovnováhu pri poskytovaní ochrany uplatňovaným právam a oprávneným záujmom účastníkov konania. Vo vzťahu k nedostatku odôvodnenia namietaných rozhodnutí akcentuje, že úrad špeciálnej prokuratúry sa neústavne vysporiadal s jej argumentmi len odkazom na odôvodnenie uznesenia špecializovaného trestného súdu sp. zn. 12Tp/2/2022 z 13. januára 2022 (bod 3 tohto uznesenia, pozn.), ktoré bolo vydané v inom konaní. Je presvedčená, že akceptovaním takého postupu by došlo aj k popretiu právnej úpravy podľa štvrtej vety § 425 ods. 2 Trestného poriadku, v zmysle ktorej ak sa žiadosť zamietla, osoba, ktorej majetok bol zaistený, ju môže, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí 30 dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho

predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť (bola by vylúčená možnosť zrušiť alebo obmedziť zaistenie).

8. K porušeniu sťažovateľkinho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy došlo tým, že o jej žiadosti o zrušenie zaistenia finančných prostriedkov nebolo rozhodnuté bezodkladne, keďže toto konanie presiahlo štyri mesiace (od podania žiadosti – 26. septembra 2023 po doručenie rozhodnutia o nej – 29. januára 2024). Uvedeným postupom jej bolo odňaté právo podať opakovanú žiadosť na zrušenie zaistenia minimálne „v troch intervaloch“. Predmetná dĺžka pritom nebola ovplyvnená žiadnymi objektívnymi okolnosťami.

9. Porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy sťažovateľka vidí v odňatí možnosti realizovať obsah jej vlastníckeho práva, čo tvrdí v nadväznosti na uvádzané porušenie jej práva na spravodlivý proces a prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je sťažovateľkou namietané porušenie práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 20 ods. 1 ústavy uznesením úradu špeciálnej prokuratúry z 26. októbra 2023, ktorým bola podľa § 425 ods. 2 Trestného poriadku zamietnutá sťažovateľkina žiadosť o zrušenie zaistenia finančných prostriedkov vo výške 20 000 eur nachádzajúcich sa na dotknutom bankovom účte zaistených v súvislosti s trestnou vecou [REDACTED], a uznesením úradu špeciálnej prokuratúry z 23. januára 2024, ktorým došlo k zamietnutiu sťažovateľkinej sťažnosti podanej proti uvedenému uzneseniu úradu špeciálnej prokuratúry z 26. októbra 2023.

III.1. K namietanému porušeniu práv uznesením úradu špeciálnej prokuratúry z 26. októbra 2023:

11. Ústavný súd poukazuje na to, že jeho právomoc rozhodovať o ústavných sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. V zmysle princípu subsidiarity poskytuje ústavný súd ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy len za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný orgán verejnej moci v rámci jemu zverenej právomoci (m. m. I. ÚS 211/2022, II. ÚS 270/2021, II. ÚS 190/2022, II. ÚS 387/2022, III. ÚS 397/2023).

12. Sťažovateľka využila na ochranu svojich práv proti uzneseniu úradu špeciálnej prokuratúry z 26. októbra 2023 sťažnosť podanú proti uvedenému rozhodnutiu. O tejto jej sťažnosti konal a rozhodol úrad špeciálnej prokuratúry uznesením z 23. januára 2024. V takom prípade je právomoc ústavného súdu vo vzťahu k uzneseniu z 26. októbra 2023, ktoré bolo preskúmané úradom špeciálnej prokuratúry, vylúčená. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

III.2. K namietanému porušeniu práv uznesením úradu špeciálnej prokuratúry z 23. januára 2024:

III.2.1. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru:

13. Pokiaľ ide o obmedzenie vlastníckeho práva obvineného zaistením jeho majetku podľa § 425 trestného poriadku, toto obmedzenie je len dočasné, svojím charakterom predbežné a zaisťovacie, keďže jeho účelom je zabezpečenie majetku pre potreby prípadného výkonu rozhodnutia vo veci samej, ktoré sa zaisteného majetku bude týkať (m. m. IV. ÚS 577/2021). Ústavný súd pristupuje zdržanlivo k preskúmvaniu rozhodnutí takého charakteru.

14. Prípravné konanie je vykonávané pod priebežným dohľadom prokuratúry, ktorá má dbať na dodržiavanie jeho zákonnosti a ústavnosti. Dôvod na zásah ústavného súdu v súlade s jeho právomocou podľa čl. 127 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky bude v prípade zaistenia majetku daný len výnimočne, ak by došlo k neprípustnému zásahu do základných práv a slobôd sťažovateľa. Z hľadiska procesných garancií súdnej a inej právnej ochrany pôjde o kvalifikovaný procesný exces (zjavná chyba výroku, absencia zákonného podkladu, vydanie nepríslušným orgánom, svojvôľa) (m. m. IV. ÚS 405/2022). Inak povedané, rozhodnutie sa považuje za ústavne súladné, ak má zákonný podklad, vydá ho príslušný štátny orgán a nie je prejavom svojvôle (m. m. IV. ÚS 577/2021, II. ÚS 480/2021). Z hľadiska hmotného práva pôjde o očividný nepomer medzi sledovaným cieľom a použitými prostriedkami na jeho dosiahnutie pri aplikácii zákonných kritérií (m. m. IV. ÚS 405/2022).

15. V prípade sťažovateľky ide o konanie, v ktorom úrad špeciálnej prokuratúry rozhodoval o jej žiadosti o zrušenie zaistenia finančných prostriedkov, ktoré boli zaistené v trestnej veci jej manžela. Povinnosťou orgánu činného v trestnom konaní posudzujúceho túto žiadosť tak bolo zodpovedať otázky v nej nastolené sťažovateľkou.

16. Podstata väčšiny jej námietok smeruje proti skutkovým a právnym záverom orgánov činných v trestnom konaní a tvrdenému prehliadaniu dôkazov v jej prospech. Zároveň namieta procesný postup prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry, ktorý sa mal ústavne neakceptovateľne vysporiadať s jej námietkami len odkazom na odôvodnenie uznesenia špecializovaného trestného súdu sp. zn. 12Tp/2/2022 z 13. januára 2022 vydané v inom konaní.

17. Ústavný súd je v konaní o ústavnej sťažnosti v dotknutom predmete zdržanlivý (aj) z dôvodu, že ústavnú sťažnosť nemožno považovať za pokračovanie trestného konania a posúdenie splnenia podmienok na zaistenie majetku v trestnom konaní, ktoré je v právomoci všeobecných súdov. Ústavný súd v zásade nie je oprávnený preskúmať, či v konaní pred orgánom verejnej moci bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu boli vyvodené vyvodil. Rozhodnutie ústavného súdu sa týka len prípadných porušení práv a slobôd zaručených v ústavnom poriadku (m. m. I. ÚS 17/01, II. ÚS 242/2021).

18. Ústavný súd tu v stručnosti odkazuje aj na závery uvedené v rozhodnutí Ústavného súdu Českej republiky vo veci sp. zn. IV. ÚS 174/04 týkajúce sa postavenia manžela, resp. manželky obvinenej osoby, ktorej majetok bol zaistený, ktoré sú primerane aplikovateľné aj v podmienkach Slovenskej republiky (m. m. II. ÚS 480/2021). V zmysle predmetných záverov sa Ústavný súd Českej republiky (*inter alia*) zaoberal aj otázkou, či sa má zásah štátu do vlastníckeho práva manžela alebo manželky osoby trestne stíhanej merať inými kritériami ako voči tejto osobe. Vo svojich úvahách vychádzal z toho, že existencia spoločného imania manželov je tesne spätá s uzavretím manželstva.

Manželstvo je trvalým spoločenstvom muža a ženy, uzavreté ich slobodným a úplným súhlasným vyhlásením a jednota tohto spoločenstva zahŕňa všetky stránky rodinného života manželov, teda aj vzťahy majetkové. Práve v tesnej väzbe na manželstvo (odhliadnuté od možnosti dohôd o zúžení alebo rozšírení rozsahu spoločného imania), ako aj v aktívnej a pasívnej solidarite manželov týkajúcej sa úkonov voči spoločnému majetku ústavný súd zistil rysy nutného vzájomného zdieľania majetkového osudu manželov do doby, kým ich spoločné imanie trvá. Z tohto dôvodu teda, ak bol v súvislosti s trestným stíhaním obmedzený v dispozícii s majetkom v spoločnom imaní jeden z manželov, dopadá obmedzenie aj na druhého z manželov. Opačný prístup by podľa Ústavného súdu Českej republiky viedol k nastoleniu neprijateľnej nerovnosti medzi obvinenými, keď obvinení žijúci v manželstve by boli pri zabezpečovaní svojho majetku (rozumie sa majetku v spoločnom imaní manželov) zvýhodnení proti ostatným obvineným, pretože dispozícia s ich majetkom by bola voči ich manželským partnerom uvoľnená, čo by v konečnom dôsledku mohlo viesť aj k zmareniu účelu, ktorý inštitút zabezpečenia majetku obvinenej osoby sleduje.

19. Ústavný súd pristúpil k posúdeniu ústavnej sťažnosti v kontexte popísaných teoretických východísk. Na tento účel sa oboznámil s namietanými uzneseniami úradu špeciálnej prokuratúry z 26. októbra 2023 a 23. januára 2024, ako aj s im predchádzajúcim uznesením úradu špeciálnej prokuratúry sp. zn. 12Tp/2/2022 z 13. januára 2022, na ktoré vo svojich rozhodnutiach odkazovali.

20. Úrad špeciálnej prokuratúry v napadnutom uznesení z 23. januára 2024 vyslovil vecnú správnosť a dostatočnú odôvodnenosť sťažovateľkou namietaného uznesenia úradu špeciálnej prokuratúry z 26. októbra 2023. Akcentoval totožnosť sťažovateľkiných námietok s tými, ktoré už boli predmetom viacnásobného posúdenia, a to jednak zo strany prokuratúry, ako aj sudcu pre prípravné konanie, ktorého závery sa premietli do právoplatného uznesenia špecializovaného trestného súdu sp. zn. 12Tp/2/2022 z 13. januára 2022 vydaného na podklade sťažovateľkinej sťažnosti. Keďže sa vo veci nezmenili jej podstatné okolnosti (čo zdôraznil na viacerých miestach, pozn.), odkaz úradu špeciálnej prokuratúry na uznesenie špecializovaného trestného súdu sp. zn. 12Tp/2/2022 z 13. januára 2022 (a jeho odôvodnenie) v ním preskúmanom uznesení úradu špeciálnej prokuratúry z 26. októbra 2023 nepovažoval za porušenie sťažovateľkiných práv. Bol toho názoru, že prokurátor sa pri koncipovaní namietaného uznesenia z 26. októbra 2023 neobmedzil len na odkaz na toto rozhodnutie (z 13. januára 2022), ale „rozviedol prilievajú, aj skôr prezentovanú argumentáciu súdu, s ktorou sa stotožnil (str. 2-3 sťažnosťou napádaného uznesenia).“ a ktorú považoval aj naďalej za relevantnú. Takúto rozšírenú argumentáciu prokurátora ústavný súd identifikoval na s. 2 uznesenia z 26. októbra 2023. Obsahovala stručné zhrnutie záverov (posúdenia) vyplývajúcich z uznesenia špecializovaného trestného súdu sp. zn. 12Tp/2/2022 z 13. januára 2022.

21. Z označeného uznesenia špecializovaného trestného súdu sp. zn. 12Tp/2/2022 z 13. januára 2022 pritom vyplýva, že prokurátor správne zaistil celý majetok obvineného, t. j. vrátane majetku patriaceho do BSM. V dotknutom čase nebolo podľa neho možné určiť konkrétny podiel obvineného na „spoločnom“ majetku, keďže by išlo o jeho faktické vysporiadanie pred jeho zrušením, ktoré posúdil ako neprípustné. Zaistenie sa teda podľa špecializovaného trestného súdu dôvodne týka aj finančných prostriedkov na účte vedenom na meno sťažovateľky ako manželky obvinenej osoby. Všeobecný súd zároveň konštatoval, že sťažovateľka hodnoverným spôsobom nepreukázala, že zaistenie majetku sa hoci len v časti uplatňuje na majetok, ktorý patrí

do jej výlučného vlastníctva. Finančné prostriedky už pripísané na účet nemožno podľa jeho záverov dodatočne jasne identifikovať a spätne odčleniť spomedzi tam evidovaných finančných prostriedkov. To platí o to skôr, ak medzičasom boli z tohto účtu realizované úhrady a výbery. Finančné prostriedky podľa neho nie sú druhovo identifikovateľnou vecou, a preto nemožno spätne určiť pôvod finančných prostriedkov, ktoré sú aktuálne na predmetných účtoch evidované. Tým nie je dotknuté právo oprávnených osôb zmeniť (*pro futuro*) spôsob vyplácania pravidelných platieb, pokiaľ tieto nie sú súčasťou BSM. Špecializovaný trestný súd nepovažoval za preukázaný ani pôvod „údajne darovaných peňazí“. Dôvod daru vzbudil vo všeobecnom súde pochybnosti, či vôbec malo ísť o bezodplatné plnenie alebo iný (zastieraný) úkon. Z výpisov z lustrácií Sociálnej poisťovne na rodičov manželky obvineného mu vyplynulo, že títo počas výkonu pracovnej činnosti neboli poberateľmi vyšších mesačných príjmov. Špecializovaný trestný súd sumarizoval, že ak by predsa len darované finančné prostriedky mali pochádzať z úspor rodičov, tieto tvorili súčasť ich BSM a mali byť zahrnuté do dedičstva po otcovi manželky obvineného (zomrelého v roku 2019). Z uznesenia Okresného súdu Čadca sp. zn. 4D/142/2019 z 31. januára 2020 považoval za preukázané, že žiadne úspory (finančné prostriedky) neboli predmetom dedenia. Vyslovené pochybnosti o pôvode finančných prostriedkov evidovaných na zaistených bankových účtoch pritom nepovažoval za samoučelné, keďže nemožno prehliadať, že manžel sťažovateľky bol v tom čase trestne stíhaný pre skutky, v zmysle ktorých údajne mal opakovane neoprávnene prijímať finančné prostriedky (aj v hotovosti) a ich pôvod mal následne „legalizovať“ rôznym spôsobom, v nadväznosti na čo bola podľa názoru špecializovaného trestného súdu namieste obozretnosť zo strany konajúcich orgánov pri zaisťovaní dotknutého majetku.

22. Z takto konkrétne popísaných skutočností je zrejmé, že ústavnou sťažnosťou namietané uznesenia úradu špeciálnej prokuratúry nemožno považovať ani za nepreskúmateľné alebo zjavne neodôvodnené. Pokiaľ sťažovateľka v ústavnej sťažnosti považuje za ústavne neudržateľný odkaz úradu špeciálnej prokuratúry na predchádzajúce rozhodnutie špecializovaného trestného súdu (pozri bod 20 a 21 tohto uznesenia, pozn.), ústavný súd na tomto mieste poukazuje na svoju judikatúru, v zmysle ktorej odkaz na predchádzajúce rozhodnutia a dôvody v nich uvedené je v zásade možný, pokiaľ z obsahu samotného rozhodnutia súčasne vyplýva dostatočne zrozumiteľný záver, že boli prehodnotené vo vzťahu k aktuálnemu štádiu trestného konania a reflektovali na jeho dovtedajší priebeh a v čase rozhodovania existujúcu dôkaznú situáciu, pričom ich aktuálnosť musí byť primerane vysvetlená individuálne vo vzťahu k tej-ktorej osobe, ktorá sa obracia na súd (m. m. I. ÚS 347/2022, č. 75/2022 ZNaU; predmetné závery sa v tomto prípade vzťahujú na väzobné rozhodovanie, avšak ústavný súd je toho názoru, že je možné ich primerane aplikovať aj na konanie o zaistenie majetku, resp. žiadosti o zrušenie takého zaistenia a okolnosti prerokúvanej veci).

23. V odôvodnení namietaného uznesenia úradu špeciálnej prokuratúry z 23. januára 2024 (v spojení s uznesením z 26. októbra 2023) zároveň ústavný súd nezistil ani prítomnosť svojvôle. Pokiaľ v ňom úrad špeciálnej prokuratúry považoval za potrebné zopakovať skutočnosti, ktoré už predtým vyslovil špecializovaný trestný súd, takýto postup neznižil ich relevanciu, keďže ich považoval za aktuálne aj po zohľadnení konkrétnych okolností preskúmvanej veci. Namietané uznesenie zároveň nie je ani popretím právnej úpravy podľa štvrtej vety § 425 ods. 2 Trestného poriadku, v zmysle ktorej ak sa žiadosť zamietla, osoba, ktorej majetok bol zaistený, ju môže, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí 30 dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť. Úrad špeciálnej prokuratúry sťažovateľke

neobmedzil možnosť opätovne podať žiadosť o zrušenie zaistenia finančných prostriedkov, čo súvisí aj s tým, že zaistením majetku sa do práv sťažovateľky nezasahuje konečným spôsobom (m. m. IV. ÚS 620/2021). Nie je vylúčené ani to, že v priebehu trestného konania môže dôjsť k procesnému vývoju majúcemu vplyv na okolnosti veci.

24. Vychádzajúc zo všetkých uvedených záverov, ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky v časti ňou namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

25. Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietané porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením úradu špeciálnej prokuratúry z 23. januára 2024, ústavný súd konštatuje, že tento článok dohovoru sa týka iba rozhodnutí súdov rozhodujúcich o právach občianskej povahy alebo o opodstatnenosti trestného obvinenia osoby, ktorá je účastníkom konania pred súdom (m. m. III. ÚS 206/06). Úrad špeciálnej prokuratúry nemal postavenie súdneho orgánu a jej akékoľvek rozhodnutie nie je súdnym rozhodnutím v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru. Nevzťahujú sa naň preto striktné ani požiadavky vyplývajúce z práva na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré vyvodila judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva z práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vychádzajúc z uvedeného, možno uzavrieť, že tento článok dohovoru nie je na uznesenie úradu špeciálnej prokuratúry z 23. januára 2024 aplikovateľný (m. m. II. ÚS 60/2023, II. ÚS 535/2024). Ústavná sťažnosť sťažovateľky je tak v tejto časti nezlučiteľná *ratione materiae* s čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto ju ústavný súd odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.2.2. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy:

26. Sťažovateľka argumentuje, že o jej žiadosti o zrušenie zaistenia finančných prostriedkov nebolo rozhodnuté bezodkladne, keďže rozhodovanie o nej presiahlo štyri mesiace. Uvedeným postupom jej malo byť odňaté právo podať opakovanú žiadosť v lehote ustanovenej v § 425 ods. 2 Trestného poriadku.

27. Ústavný súd vo svojej judikatúre pravidelne zdôrazňuje, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci. K tomu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím, prípadne k nemu môže dôjsť aj iným zákonom predvídaným spôsobom nastolujúcim právnú istotu (m. m. IV. ÚS 469/2020).

28. Z § 425 ods. 2 Trestného poriadku vyplýva, že osoba, ktorej majetok bol zaistený, má právo žiadať o zrušenie alebo obmedzenie zaistenia. O takej žiadosti musí predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor bezodkladne rozhodnúť. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť. Ak sa žiadosť zamietla, osoba, ktorej majetok bol zaistený, ju môže, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí 30 dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť; inak sa o nej nekoná.

29. Sťažovateľka podala žiadosť o zrušenie zaistenia finančných prostriedkov 26. septembra 2023, o ktorej rozhodol úrad špeciálnej prokuratúry uznesením z 26. októbra 2023. O sťažnosti podanej proti takému rozhodnutiu, ktorú odôvodnila 14. novembra 2023, bolo rozhodnuté 23. januára 2024 a rozhodnutie jej zároveň bolo v tomto mesiaci doručené. V čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu (27. marca 2024, pozn.) bolo vo veci sťažovateľky teda už právoplatne rozhodnuté

a dotknuté rozhodnutie jej bolo zároveň doručené. Jednou zo základných pojmových náležitostí ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľky. Tento názor vychádza zo skutočnosti, že táto ústavná sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 165/2021). Vzhľadom na argumentáciu prezentovanú v ústavnej sťažnosti možno uviesť, že v aktuálnom štádiu nejde o aktuálny a trvajúci zásah do práv sťažovateľky.

30. Napriek už popísaným skutočnostiam ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že obdobie od podania žiadosti do doručenia jej rozhodnutia (približne štyri mesiace) síce možno považovať za prekročenie zákonnej lehoty, a teda aj za príčinu vzniku určitého prieťahu, avšak tento prieťah podľa názoru ústavného súdu nedosahuje takú ústavnoprávne relevantnú intenzitu, ktorá by mu umožňovala po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie dospieť k záveru o porušení označeného práva sťažovateľky. Nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má totiž nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Zároveň je potrebné pre komplexnosť dodať, že sťažovateľka postup úradu špeciálnej prokuratúry v návrhu na rozhodnutie ani explicitne nenamietala (namietala samotné rozhodnutia).

31. Po predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti, vychádzajúc z citovanej judikatúry, aktuálneho stavu dotknutého konania a argumentácie sťažovateľky prezentovanej v ústavnej sťažnosti, ústavný súd dospel k záveru, že konanie úradu špeciálnej prokuratúry nebolo poznačené prieťahmi v ústavne relevantnej intenzite, ktorá by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie umožňovala ústavnému súdu dospieť k záveru o porušení základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.2.3. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy:

32. Sťažovateľka namietala porušenie práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy v spojení s namietaným porušením, resp. ako dôsledok namietaného porušenia práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 48 ods. 2 ústavy. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že k porušeniu označených práv nedošlo, nemohlo dôjsť ani k porušeniu práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy. Ústavný súd preto aj túto časť ústavnej sťažnosti pri predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

33. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľky stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. mája 2024

Miloš Maďar
predseda senátu